ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

22

Београд - 2026

MPP - puna strana - color (V2.3).pdf 1 16.08.2024. 12:45:04

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

- Финансијско рачуноводство
- Обрачун зарада и накнада
- Робно материјално књиговодство
- Управљање људским ресурсима
- Фактурисање и обрачун ПДБа
- Налог за службени пут
- Платни промет и благајне
- Обрачун камате
- Вођење основних средства
- Магацинско пословање
- Вођење производње
- Евиденција возила

- **УСАГЛАШЕН СА ИЗМЕНАМА ЗАКОНА И ПРАВИЛНИКА О ПДВ**
- **ПОДРЖАВА РЕГИСТРОВАЊЕ ФАКТУРА У СЕФ**

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Живојина Жујовића 14 • Београд • телефони 011 785 03 61, 011 785 03 62 • kontakt@psit.rs • prodaja@psit.rs • www.psit.rs • www.mpp2.rs

ГОДИНА LXXIV БЕОГРАД, 20. НОВЕМБАР 2026. ГОДИНЕ БР. 22

РЕДАКЦИЈА: Иван Антић, Снежана Анцић, др Петар Бабић, Весна Боровић, Никола Јеринић, Горан Лазовић, др Милан Негововић, Тијана Павловић, Ана Перовић и Душан Поповић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА
Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР
Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

С А Д Р Ж А Ј: Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Нова Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се у смислу Закона о порезу на додату вредност сматра претежним прометом добара у иностранство – Тијана Павловић и Горан Лазовић – 5
1. Зашто је статус претежног извозника важан? – 5
2. Критеријуми за стицање статуса претежног извозника остају непромењени – 6
3. Начин утврђивања података за статус претежног извозника у складу са новом Уредбом – 9
4. Нови Образац ПИД ПДВ – 11
5. Две важне напомене – 12

Донет је Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције и облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања – Иван Антић – 13
1. Вођење евиденције о уговорима о неживотном осигурању – 14
2. Попуњавање и подношење пореске пријаве – 14

ПДВ и СЕФ

Пренос целокупне или дела имовине - примена члана 6. Закона о порезу на додату вредност, избор опорезивања и СЕФ аспект – Ана Перовић – 23
1. Увод – 23
2. Услови за примену пореског изузимања прописаног чланом 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ – 23
3. Целокупна имовина односно део имовине као пословна целина – 27
4. Могућност избора опорезивања ПДВ од 1. јануара 2025. године – 30
5. Рачун, спецификација и електронско фактурисање/СЕФ – 31
6. Престанак испуњавања услова у року од 3 године – обрачун ПДВ – 34
7. Порез на пренос апсолутних права и порез на наслеђе и поклон – 36
8. Закључак – 37

Copyright© **Привредни саветник**, Београд, 2006. Сва права задржана. Свако копирање, умножавање, објављивање, пренос или дистрибуирање целине или делова текста из овог часописа на било који начин, укључујући електронски или било који други начин снимања или преноса текста и слике, без претходне дозволе издавача, представља повреду ауторског права и кривично дело (сходно одредбама члана 215. Закона о ауторским и сродним правима и чл. 198. до 200. Кривичног законика).

АКЦИЗА

Рефакција плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности који се користе у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе – Весна Боровић – – –

СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

Почиње са применом Закон о националном спољнотрговинском једношалтерском систему – Тијана Павловић – 61
1. Појам националног спољнотрговинског једношалтерског система – 61
2. Корисници система – 61
3. Сарадња оператера и интерних корисника – 62
4. Документа која се креирају и чувају на порталу Система – 62
5. Регистрација екстерних корисника, приступ систему и обавеза коришћења – 62
6. Начин коришћења система – 63
7. Безбедност и заштита система – 63
8. Извештаји из Система – 64
9. Доношење прописа – 64
10. Казнене одредбе – 64

ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ

Примена МСФИ 18 у Републици Србији – нови захтеви презентације финансијских перформанси и неопходна прилагођавања регулаторног оквира – I део – др Милош Карајовић – 66
1. Увод – 66
2. Нова структура биланса успеха (извештаја о добитку или губитку) према МСФИ 18 – 67
2.1. Пет категорија прихода и расхода – 68
2.2. Обавезни међурезултати и њихова садржина – 70
2.3. Упоредни приказ захтева МРС 1 и МСФИ 18 – 72
3. Класификација прихода и расхода према МСФИ 18 – 74
3.1. Курсне разлике и ефекти валутне клаузуле – 74
3.2. Приходи и расходи од камата – 75
3.3. Резервисања и ефекти дисконтовања дугорочних обавеза – 76
3.4. Обезвређење средстава и промене фер вредности – 77
3.5. Добици и губици од престанка признавања средстава и обавеза – 77
3.6. Преглед карактеристичних трансакција и њихове класификације – 77
4. Груписање, рашчлањивање и презентација финансијских информација – 78
4.1. Принципи груписања и рашчлањивања финансијских информација – 79
4.2. Презентација расхода према природи и функцији – 79
4.3. Критеријуми за избор начина презентације пословних расхода – 80
4.4. Додатна обелодањивања код презентације расхода према функцији – 81
4.5. Остале ставке и захтеви у погледу њиховог означавања – 82

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић – 83
1. Продужена је примена Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте – примена до 22. новембра 2026. године – 83

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа – 84
ПДВ – 84
Порез на доходак грађана – 91
Рачуноводство – 96
Фискализација – 109
Обједињена – 111

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу децембру 2026. године – Весна Боровић – 116

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић – 119

НОВА УРЕДБА О КРИТЕРИЈУМИМА НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ УТВРЂУЈЕ ШТА СЕ У СМИСЛУ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ СМАТРА ПРЕТЕЖНИМ ПРОМЕТОМ ДОБАРА У ИНОСТРАНСТВО

Влада Републике Србије на седници одржаној 8. октобра 2026. године, донела је (нову) ***Уредбу о критеријумима на основу којих се утврђује шта се у смислу Закона о порезу на додату вредност сматра претежним прометом добара у иностранство*** (у даљем тексту: Уредба), која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 96/26 од 9. октобра 2026. године. **Уредба ступа на снагу 1. јануара 2027. године.**

У складу са (новом) Уредбом, критеријуми на основу којих се утврђује шта се сматра претежним прометом добара у иностранство **нису мењани**, међутим вредност извршеног извоза добара и вредност укупног промета добара и услуга неће се утврђивати на основу података из пословних књига које се воде у складу са прописима о рачуноводству, односно финансијског извештаја, **већ ће се утврђивати на основу података из евиденције о ПДВ.**

У складу са Уредбом, прописано је прелазно решење, па тако обвезник ПДВ који је статус претежног извозника стекао у складу са тренутно важећом уредбом, на основу података исказаних у финансијском извештају који је састављен за 2025. годину у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, сматра се обвезником ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство **закључно са 31. децембром 2026. године**.

Новом Уредбом, прописан је нови, један, **Образац ПИД ПДВ – Претежан извоз добара у иностранство** који се подноси уз пореску ПДВ пријаву за одговарајући порески период (у зависности од тога када је обвезник стекао статус претежног извозника, односно да ли је тај статус стекао на нивоу календарске године или на нивоу појединачног пореског периода). Дакле, од 1. јануара 2027. године подноси се само један, нови образац – Образац ПИД ПДВ.

Напомињемо, **даном ступања на снагу нове Уредбе (1. јануар 2027. година), престаје да важи стара уредба** која регулише исто питање, тј. престаје да важи Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство („Службени гласник РС“, бр. 124/04,… и 44/18 – др. закон).

1. Зашто је статус претежног извозника важан?

У складу са чланом 52. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 80/26 – у даљем тексту: ЗПДВ), уколико је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник ПДВ има право на повраћај разлике. Чланом 268. Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, … и 71/26 – у даљем тексту: ППДВ) прописано је да се обвезник ПДВ, који у пореској ПДВ пријави (Образац ПП ПДВ) искаже износ за повраћај ПДВ, опредељује за повраћај[1] исказаног износа[2] или исказани износ пореза користи као порески кредит за

1 Ово опредељење не сматра се захтевом за повраћај пореза у смислу закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

2 Подносилац пореске (ПДВ) пријаве који је исказао износ пореза за повраћај и који се опредељује за повраћај овог износа, у поље 11.3 Обрасца ПП ПДВ уписује наведени износ пореза за повраћај, са предзнаком „минус“, у складу са чланом 263. ППДВ.

ДОНЕТ ЈЕ ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОБРАЧУНАВАЊА, САДРЖИНИ И НАЧИНУ ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ И ОБЛИКУ И САДРЖИНИ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ПОРЕЗА НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

Министар финансија донео је Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције и облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања (у даљем тексту: нови Правилник), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 95/26, од 2. октобра 2026. године.

Нови Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а **примењује се почев за порески период јануар 2027. године**. Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања („Службени гласник РС“, бр. 14/16 – у даљем тексту: стари Правилник). Стари правилник примењиваће се закључно за порески период децембар 2026. године. Према томе, прва пореска пријава у складу са новим Правилником подноси се 10. фебруара 2027. године.

Обавеза обрачунавања и плаћања пореза на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања у Републици Србији (порез на премије осигурања) уређена је Законом о порезу на премије неживотних осигурања („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 68/14 – др. закон).

Послови неживотног осигурања, у смислу Закона о порезу на премије неживотних осигурања, јесу све врсте неживотног осигурања утврђене законом којим се уређује осигурање.

Новим Правилником прописују се начин обрачунавања пореза на премије неживотних осигурања, садржина и начин вођења евиденције којом се обезбеђује вршење контроле обрачунавања и плаћања пореза на премије неживотних осигурања, као и облик и садржина пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања.

Порез на премије осигурања обрачунава се и плаћа на премије осигурања којима се сматра премија осигурања која се састоји од функционалне премије и режијског додатка коју остварују друштва за осигурање, у коју је укључен и допринос за превентиву, ако је урачунат у функционалну премију (премије осигурања).

Обрачунавање пореза на премије неживотних осигурања врши се применом пореске стопе од 5% на пореску основицу коју чини износ укупне премије осигурања утврђене уговором о неживотном осигурању.

Пореска пријава подноси се на Обрасцу ПП ППНО – Пореска пријава пореза на премије неживотних осигурања (у даљем тексту: Образац ПП ППНО). Образац ПП ППНО **измењен је** у односу да стари образац који се до сада користио.

Нови образац за подношење пореске пријаве прописан је због **усклађивања са правилником којим се прописује подношење пореске пријаве електронским путем**. На основу члана 38. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, … и 80/26), прописан је Правилник о подношењу пореске пријаве електронским путем („Службени гласник РС“,

ПРЕНОС ЦЕЛОКУПНЕ ИЛИ ДЕЛА ИМОВИНЕ - ПРИМЕНА ЧЛАНА 6. ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ, ИЗБОР ОПОРЕЗИВАЊА И СЕФ АСПЕКТ

1. Увод

Чланом 6. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, … и 80/26 – у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да се сматра да промет добара и услуга није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са накнадом или без ње, или као улог, ако је стицалац порески обвезник, односно ако тим преносом постане порески обвезник, и ако продужи да обавља исту делатност.

Иако се у фактичком смислу врши пренос добара и услуга, за потребе ПДВ се, под прописаним условима, сматра да тај промет није извршен.

Почев од 1. јануара 2025. године, примену наведеног правила потребно је сагледати и у контексту новог става 6. члана 6. ЗПДВ.

Том одредбом прописано је да се, изузетно од става 1. тачка 1) тог члана, сматра да је промет добара и услуга извршен ако је уговором, односно одлуком на основу које се врши пренос имовине или дела имовине предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са ЗПДВ.

Дакле, и када су испуњени услови за примену члана 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ, уговором, односно одлуком може бити предвиђена примена општих правила опорезивања ПДВ. Ово опредељење може бити значајно ако би примена пореског изузимања довела до обавезе плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на поклон. Истовремено, потребно је сагледати и утицај избора опорезивања на новчане токове преносиоца и стицаоца.

Примену члана 6. ЗПДВ потребно је сагледати и у контексту Закона о електронском фактурисању („Сл. гласник РС“, бр. 44/21, ... и 80/26 – у даљем тексту: ЗЕФ) и Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС“, бр. 47/23, ... и 71/26 – у даљем тексту: ПЕФ). Ако се примењују општа правила опорезивања ПДВ, потребно је утврдити обавезе у погледу исказивања података на електронској фактури и електронског евидентирања ПДВ. Ако се примењује пореско изузимање, посебан значај имају спецификација имовине и документација о моменту преноса, нарочито због правила о престанку испуњавања услова у року од 3 године.

2. Услови за примену пореског изузимања прописаног чланом 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ

У складу са чланом 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ, сматра се да промет добара и услуга није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са накнадом или без ње, или као улог, ако је стицалац порески обвезник, или тим преносом постане порески обвезник, и ако продужи да обавља исту делатност. Код оваквог преноса стицалац, у смислу члана 6. став 3. ЗПДВ, ступа на место преносиоца.

Другим речима, **иако се пренос фактички врши, из угла прописа о ПДВ сматра се да промет није извршен ако су испуњени прописани услови.** Овај став потврђен је и у мишљењу Министарства финансија Републике Србије (у даљем тексту: МФИН) бр. 011-00-1118/2017-04 од 6.2.2018. године:

„Напомињемо, преносом целокупне имовине обвезник ПДВ врши промет добара и услуга који

РЕФАКЦИЈА ПЛАЋЕНЕ АКЦИЗЕ НА ДЕРИВАТЕ НАФТЕ И БИОТЕЧНОСТИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ПРОИЗВОДЊИ ЕЛЕКТРИЧНЕ И ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ У ИНДУСТРИЈСКЕ СВРХЕ

Чланом 39б Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01,... и 80/26 – у даљем тексту: Закон), прописано је да купац – крајњи корисник који деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) овог закона, **користи као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или када се наведени деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у индустријске сврхе**, под прописаним условима, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте и биотечности.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) и 7) овог закона, који се користе као **енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије**, остварује лице које се у складу са прописима којима се уређује област енергетике бави производњом електричне и топлотне енергије.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) овог закона, који се користе као **енергетска горива или као репродукциони материјал за индустријске сврхе**, остварује лице које те деривате нафте користи за индустријске сврхе.

Чланом 39б став 4. Закона, прописано је да министар надлежан за послове финансија прописује ближе услове, начин и поступак за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе из овог члана и утврђује листу гасних уља која се користе у индустријске сврхе.

У том смислу, услови, начин и поступак за остваривање права на ову врсту рефакције прописани су *Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3, 4, 5, 6. и 7. Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе („Службени гласник РС“, бр. 38/13, ... и 130/21 – у даљем тексту:* ***Правилник****)*.

У наставку дајемо објашњења примене важећих одредаба Закона и Правилника, којима је уређена рефакција акцизе на деривате нафте и биотечности које се користе у производњи електричне и топлотне енергије, односно у индустријске сврхе, за које се може остварити рефакција плаћене акцизе.

1. РЕФАКЦИЈА ПЛАЋЕНЕ АКЦИЗЕ НА ГАСНА УЉА И БИОТЕЧНОСТИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ПРОИЗВОДЊИ ЕЛЕКТРИЧНЕ И ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Право на рефакцију плаћене акцизе купцима – крајњим корисницима, на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тачка 3) и 7) Закона, који се **користе као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије**, прописано је чланом 39б овог Закона.

Сагласно члану 39б Закона, купац – крајњи корисник који деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) и 7) овог закона, користи **као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије**, може остварити рефакцију плаћене акцизе на те деривате нафте и биотечности, **под условом:**

– да те деривате нафте и биотечности **набавља од увозника, односно произвођача**;

– да је на те деривате нафте и биотечности увозник, односно произвођач **платио прописани износ акцизе и**

– да је купац – крајњи корисник **платио рачун** у коме је исказан обрачунати износ акцизе.

Право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) и 7)

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

1. Признавање расхода по основу накнадно обрачунатих царинских дажбина и ПДВ-а које је шпедитер платио за увозника брисаног из регистра

Питање:

Привредно друштво које се бави шпедицијом и транспортом, током 2024. године пружало је услуге превоза и шпедиције правном лицу у Србији, за које је извршено царињење увезене робе.

Управа царина накнадно је донела решење којим је поништила претходно царињење и извршила нови обрачун царинских дажбина, којим је утврђена додатна обавеза по основу царине по стопи од 10%, у износу од 46.094,48 динара, као и ПДВ у износу од 9.218,90 динара.

Будући да је правно лице које је било увозник робе у међувремену ликвидирано и брисано из регистра, Управа царина је решењем обавезала шпедитера да наведене износе плати у року од 8 дана.

Шпедитер је измирио утврђене обавезе, али нема могућност да их наплати од увозника, с обзиром на то да је он брисан из регистра. Да ли се овако настали расходи шпедитера признају у пореском билансу?

Одговор:

Према нашем мишљењу, у описаном случају издаци које је шпедитер имао по основу накнадно утврђених царинских дажбина и ПДВ могу се признати као расход у пореском билансу, у складу са одредбама чл. 7. и 22. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, … и 80/26 – у даљем тексту: Закон).

Наиме, према члану 7. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и релевантним рачуноводственим стандардима, осим расхода за које је Законом прописан другачији начин утврђивања.

При томе, чланом 22. Закона посебно је прописано да се на терет расхода у пореском билансу признају порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања, **које су плаћене у пореском периоду**.

У конкретном случају, обавеза плаћања накнадно утврђене царине и ПДВ настала је непосредно у вези са обављањем делатности шпедиције, односно поводом царинског поступка у којем је привредно друштво учествовало приликом пружања услуга свом клијенту. Обавеза плаћања утврђена је решењем надлежног царинског органа, а како је увозник у међувремену престао да постоји услед окончања поступка ликвидације и брисања из регистра, шпедитер није у могућности да од њега наплати плаћене износе.

Сматрамо да предметни издаци имају карактер расхода насталих у вези са обављањем пословне делатности шпедитера, при чему не постоји основ за њихово искључивање из порески признатих расхода. Наиме, чланом 7а Закона прописани су расходи који се не признају у пореском билансу, али се ниједна од наведених одредаба не може приме-

ПОЧИЊЕ СА ПРИМЕНОМ ЗАКОН О НАЦИОНАЛНОМ СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ЈЕДНОШАЛТЕРСКОМ СИСТЕМУ

Закон о националном спољнотрговинском једношалтерском систему (у даљем тексту: Закон), објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 109/2025 од 4. децембра 2025. године. Закон је ступио је на снагу 12. децембра 2025. године, а чланом 16. прописано је да се он у потпуности примењује почев од 1. јануара 2027. године.

Овај закон уводи јединствену дигиталну платформу са циљем да модернизује, убрза и поједностави процедуре увоза, извоза и транзита робе у Републици Србији.

Закон уређује успостављање, рад, функционалност и управљање Националним спољнотрговинским једношалтерским системом (у даљем тексту: Систем), при чему је фокус на електронској размени података између привредника и државних органа, чиме се омогућава подношење захтева и других исправа као и достављање одлука у електронској форми у вези са увозом, извозом и транзитом робе.

1. Појам националног спољнотрговинског једношалтерског система

Национални спољнотрговински једношалтерски систем представља софтверско решење јединственог система електронске везе и размене података између корисника Система који омогућава подношење захтева и других исправа и достављање одлука у електронској форми у вези са увозом, извозом и транзитом робе који се поставља, ради и одржава на одговарајућој хардверској инфраструктури која обезбеђује уредно функционисање Система и који садржи екстерни портал, интерни портал, веб сервис за размену порука, сервис за комуникацију са екстерним и интерним корисницима Система путем електронске поште, ауторизациони сервис, сервис за интеграцију са информационим системом Управе царина за аутоматизовани увоз, извоз и транзит и системом за управљање царинским одлукама, сервис за квантитативни отпис, евиденцију одлука и везу са сервисом за електронско плаћање.

Главни циљеви успостављања Система огледају се у смањењу административних баријера у међународној трговини, повећању ефикасности државних органа, јачању транспарентности и смањење трошкова пословања привреде што значајно укључује уштеде у времену. Наиме, имплементација овог система омогућава скраћење времена потребног за увозно-извозне поступке као и бољу контролу над прометом добара.

Предности за привреду су неспорне и вишеструке: укључују уштеде у времену и трошковима, брже кретање добара, транспарентно поступање органа и смањење могућности грешака.

2. Корисници система

Закон препознаје две главне групе корисника:

1. Екстерни корисници: правна лица, предузетници и физичка лица и органи државне управе који се у поступцима појављују као странке или њихови заступници (нпр. увозници, извозници и шпедитери); и

2. Интерни корисници: Државни органи, организације и установе који су надлежни за издавање

ПРИМЕНА МСФИ 18 У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – НОВИ ЗАХТЕВИ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЕРФОРМАНСИ И НЕОПХОДНА ПРИЛАГОЂАВАЊА РЕГУЛАТОРНОГ ОКВИРА – I ДЕО

1. УВОД

Финансијски извештаји представљају основни инструмент комуникације између привредних субјеката и корисника финансијских информација. Међутим, њихова информативна вредност не зависи искључиво од правилности признавања и одмеравања средстава, обавеза, прихода и расхода, већ у значајној мери и од начина на који су остварене финансијске перформансе презентоване. Чињеница да су финансијски извештаји два привредна субјекта састављени применом истих рачуноводствених стандарда не подразумева нужно и њихову непосредну упоредивост, посебно када је реч о структури резултата пословања и начину утврђивања појединих међурезултата.

Управо су ограничења упоредивости финансијских перформанси представљала један од основних разлога за преиспитивање дотадашњих захтева Међународног рачуноводственог стандарда 1 – *Презентација финансијских извештаја* (МРС 1). Иако је МРС 1 уређивао опште захтеве презентације финансијских извештаја, није прописивао јединствену дефиницију пословног добитка, нити детаљна правила класификације прихода и расхода која би обезбедила доследно утврђивање овог показатеља код различитих привредних субјеката. Последично, међурезултати приказани под истим или сличним називима нису увек имали истоветну садржину, што је корисницима финансијских извештаја отежавало процену и поређење пословних перформанси.

Полазећи од наведених ограничења, Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board* – IASB) објавио је у априлу 2024. године Међународни стандард финансијског извештавања 18 – *Презентација и обелодањивања у финансијским извештајима* (МСФИ 18), којим се замењује МРС 1. У складу са параграфом Ц2 МСФИ 18, стандард се примењује **на годишње извештајне периоде који почињу 1. јануара 2027. године** или након тог датума, уз могућност његове раније примене. Истим параграфом предвиђена је ретроспективна примена стандарда, у складу са захтевима МРС 8, што подразумева и одговарајуће прилагођавање упоредних информација.

Доношењем МСФИ 18 није извршена свеобухватна ревизија правила признавања и одмеравања рачуноводствених категорија. Његов основни предмет јесу захтеви презентације и обелодањивања финансијских информација, при чему се посебно значајне промене односе на извештај о добитку или губитку.

> Примена новог стандарда, посматрана самостално, **не мења остварени износ добитка или губитка привредног субјекта,** али може значајно утицати на структуру приказаног резултата, садржину појединих међурезултата и начин на који корисници финансијских извештаја оцењују успешност пословања.

Најзначајнија новина односи се на увођење обавезне класификације прихода и расхода у **пет категорија:** пословну, инвестициону, финансијску, категорију пореза на добит и категорију пословања које се обуставља (МСФИ 18, параграф 47). Правила разврставања прихода и расхода у наведене категорије детаљније су уређена параграфима 49–68

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ПРОДУЖЕНА ЈЕ ПРИМЕНА ОДЛУКЕ О ПРИВРЕМЕНОМ СМАЊЕЊУ ИЗНОСА АКЦИЗА НА ДЕРИВАТЕ НАФТЕ – ПРИМЕНА ДО 22. НОВЕМБРА 2026. ГОДИНЕ

На основу члана 17. ст. 2. и 5. Закона о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, ... и 80/26), Влада Републике Србије донела је *Одлуку измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама,* која је објављена у Службеном гласнику РС, бр. 112/26 од 13. новембра 2026. године.

Наведеном одлуком продужена је примена привремено умањених износа акциза на деривате нафте, прописаних *Одлуком о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама* („Службени гласник РС“, бр. 87/26,... и 109/26), закључно са **22. новембром 2026. године**.

Сходно томе, **у периоду од 14. септембра до 22. новембра 2026. године**, примењују се следећи износи акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама:

Врста деривати нафте:	Износ акцизе
1) **оловни бензин** (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 50 00)	**57,41 дин/лит**
2) **безоловни бензин** (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 и 2710 20 90 11)	**54,00 дин/лит**
3) **гасна уља** (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 42 00 и 27 10 19 44 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 16 00 и 2710 20 19 00)	**55,53 дин/лит**

Подсећамо на то да смо у „Привредном саветнику“, бр. 16/2026, дали детаљнија објашњења у вези са применом привремено умањених износа акциза прописаних *Одлуком о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте* („Службени гласник РС“, бр. 87/26, ... и 109/26), који се примењују и током продуженог периода примене ове одлуке, односно закључно са **22. новембром 2026. године**.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

ПДВ

1. Промет топлотне енергије за потребе грејања опорезује се посебном стопом ПДВ независно од тога да ли ту испоруку врши енергетски субјект или лице које нема тај статус

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22, 94/24 и 109/25 – у даљем тексту: Закон), на промет топлотне енергије за потребе грејања ПДВ се обрачунава по посебној пореској стопи од 10%, независно од тога да ли ту испоруку врши енергетски субјект или лице које нема статус енергетског субјекта у складу са прописима којима се уређује енергетика. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом.

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 2. истог члана Закона, добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас и топлотна енергија.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона).

Одредбом става 2. тачка 13а) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује промет или увоз топлотне енергије за потребе грејања. (МФИН, бр. 004955261 2025 10520 004 001 011 004 од 4.09.2026. године)

2. Одређивање места промета разних услуга повезаних са непокретностима у вези са EXPO BELGRADE 2027

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22, 94/24, 109/25 и 80/26 – у даљем тексту: ЗПДВ), место промета услуга одређује се у зависности од тога да ли се услуге пружају пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник, у смислу члана 12. ЗПДВ, при чему је ЗПДВ уређено која се лица сматрају пореским обвезницима за сврху примене правила за одређивање места промета услуга.

Наиме, када услугу пружа обвезник ПДВ, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

– свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;

РОКОВНИК
ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ДЕЦЕМБРУ 2026. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец новембар 2026. године	7. XII[1]	7/21 и 14/26
2	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у новембру 2026. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	7. XII[1]	25/10 и 18/17
3	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	7. XII[1]	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
4	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир обрачунатог промета по аутомату – Образац ЗОП, за месец новембар 2026. године	7. XII[1]	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец новембар 2026. године	7. XII[1]	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача посебних игара на срећу преко средстава електронске комуникације да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу месечне евиденције на обрасцима ЕМПК, ЕМПОИ, ЕМПУ/О, ЕМУ/И и ЕМПР/ЕР, за месец новембар 2026. године	7. XII[1]	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Обрасци МОН1, МОН2 и МОНТ, за месец новембар 2026. године	7. XII[1]	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец новембар 2026. године, у складу са Законом о угоститељству	7. XII[1]	21/19
9	Достављање Народној банци Србије извештаја о резидентима и нерези-дентима – имаоцима хартија од вредности на Обрасцу ХОВ-ДАП у складу са Одлуком о извештавању о пословима с хартијама од вредности – само ако је на дан 30. новембра 2026. године стање на рачуну клијента веће од нуле	7. XII[2]	16/17

1 Крајњи рок је 5.XII (субота), па се продужава на 7.XII (понедељак), у складу са мишљењем МФИН, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, и у складу са чланом 80. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16, 25/18 и 2/23).

2 Крајњи рок за достављање извештаја је пети радни дан од почетка месеца, а у децембру пети радни дан је 7. децембар 2026. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2026. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар	30/26	163.385,00	96,2	118.429,00	95,4
Фебруар	36/26	160.067,00	98,0	116.127,00	98,1
Март	49/26	167.263,00	104,5	121.650,00	104,8
Април	57/26	168.008,00	100,4	121.805,00	100,1
Мај	69/26	163.470,00	97,3	118.398,00	97,2
Јун	78/26	166.123,00	101,6	120.401,00	101,7
Јул	92/26	167.402,00	100,8	121.346,00	100,8
Август	104/26	161.953,00	96,7	117.282,00	96,7

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада (БМЗ) виша од најниже основице, доприноси се обрачунавају на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

Минимална зарада за период **јануар–децембар 2026. године**, утврђена је у нето износу од **371 динар** по радном часу и примењује се за исплате од 1. јануара 2026. године закључно са 31. децембром 2026. године.

Нови износ минималне зараде од 371,00 динар нето по радном сату, примењује се на све исплате минималне зараде које се буду вршиле почев од 1. јануара 2026. године, без обзира на месец за који се врши исплата.

Минимална зарада за период јануар–децембар 2026. године

Ред. бр.	Месец 2026.	Број радних сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар	160	59.360,00	79.797,29
2	Мај, Август и Новембар	168	62.328,00	84.031,24
3	Јануар, Март, Април, Јун, Септембар и Октобар	176	65.296,00	88.265,19
4	Јул и Децембар	184	68.264,00	92.499,14

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **51.297** динара (146.564 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2026. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2026. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 112/25.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **732.820** динара (146.564 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2026. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 112/25.

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – *Финансијски инструменти*, МСФИ 15 – *Приходи од уговора са купцима* и МСФИ 16 – *Лизинг*.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање применом јасног и лакшег начина класификације финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице **https://www.privsav.rs/** у одељку **Е-продавница/ Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимака актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике са ПДВ	Цена за непретплатнике са ПДВ
1	Прелиминарна пореска пријава за ПДВ и нова ПДВ пријава од јануара 2027. године	14.400	21.600
2	Измене и допуне прописа о ПДВ и електронском фактурисању које се примењују од 1. априла 2026. године	18.000	30.000
3	Нови закони о унутрашњој трговини и о заштити потрошача	9.000	15.000
4	Утврђивање пореза на имовину за 2026. годину	9.000	15.000
5	Примена Закона о електронским отпремницама	9.000	15.000
6	Курс – Практична обука за електронско евидентирање обрачуна ПДВ и претходног пореза (18 часова)	30.000	30.000
7	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
8	Порески и рачуноводствени аспект датих и примљених аванса	9.000	15.000
9	ПДВ аспекти промета добара и услуга из области грађевинарства	9.000	15.000
10	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
11	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
12	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
13	Електронско архивирање	Бесплатно*	15.000
14	Трансферне цене	9.000	15.000
15	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
16	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
17	Курс – Рачуноводство привредних друштва и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“*